

Агресору – РОКована поразка

Українську музичну культуру, й зокрема рок-музику, вже не перше десятиріччя досліджує, аналізує й пропагує літератор Олександр ЄВТУШЕНКО. Нинішня розмова з ним стосується своєрідного шефства відомих українських рок-музикантів над нашими героїчними бійцями на Східній Україні, у зоні боїв із агресором.

– Чи з'явилася українська музика часів Другого Майдану, а надто тепер, під час війни, гідна цих історичних подій?

– Сказав би так: в епоху справді складних епічних випробувань для нації в свідомості музикантів також відбуваються титанічні зрушення. І, відповідно, змінюється музичний матеріал. Насамперед це стосується рок-музикантів. Чому? Бо саме рок – це мова правди. До того ж музиканти виявляють себе в різних іпостасях. Хтось як трибуни: згадаймо лідера формації

«Тарута» Іжака, який талановито проявився ще й у ролі ведучого на майданних концертах. Укупі з ним варто згадати Андрія Середу та Славка Вакарчука. Як талановитий карикатурист зарекомендував себе Юрій Журавель (гурт *Ot vinta*). Особисто мене найбільше вразив гурт «Кому вниз», який ще за кілька тижнів до світлового шоу з мобільними телефонами «Океану Ельзи» на Майдані був першим, хто використав цей прийом...

– Якою є тематика піснених текстів воєнного часу?

– Безперечно, з'явилася нова філософія музики, що безпосередньо пов'язана з тематикою пісень, де присутні все: і кепкування з ворогів, і оспівування героїв. І там дуже багато патріотизму. У цьому сенсі хотілося б відзначити «Козак System», Лесю і Галю Тельнюк, «Мандри», «Гайдамаки», *Mad Heads*. Нову філософію в музиці можна сформулювати як новий рівень відповідальності творчих людей.

– Чи можемо говорити про музичне волонтерство, зокрема рок-волонтерство?

– Щодо музичного волонтерства – воно б'є всі рекорди! Багато музикантів, гуртів, наприклад «Мандри», сполучають свою музичну місію із суто волонтерською.

На наших очах постає дивовижний феномен: на Донбас ідуть ті групи, які ніколи не виступали там. І, за свідченням очевидців, люди на Донбасі нині справді відкривають сучасну українську музичну культуру, оцінюють її багатство. Разом із музикантами на Схід ідуть літератори, актори, творча проукраїнська молодь. Невипадково цей рух очолив відомий письменник Сергій Жадан.

– Нещодавно ми втратили Кузьму. Хтось із його колег пов'язав автокатастрофу з війною (радше, в морально-психологічному сенсі).

– Я не став би пов'язувати цю автокатастрофу з війною. Маємо зрозуміти, що Кузьма і в мирний час, і під час війни завжди залишався органічним: щирим, відвертим, із неймовірним почуттям гумору. Трагічні події стали збільшувальним склом для переживань Андрія. Він чудово бачив усі недоліки й військового, й політичного керівництва та брав це дуже близько до серця.

– Останній рік змінив наше мистецтво. Чи змінився слухач, глядач?

– Думаю, що дуже сильно. Тепер йому неможливо «навішати на вуха локшину», бо люди чітко відрізняють фальш від правди. А подорослішання аудиторії обов'язково приведе й до нової якості музичної культури.

– Чи був би корисним диск із військово-патріотичними піснями, віршами, підготовлений для наших фронтників? Чи є потреба в постачанні таких ідеологічно-духовних «набоїв» на передову?

– Безперечно, ці збірки дуже корисні. Насправді, такі матеріали волонтери вже завозять. Роблять це на прохання самих бійців, враховуючи їхні індивідуальні смаки.

– Вірите в українську Перемогу?

– Ні на мить не сумніваюся в ній!

Розмову вів Юрій ПРИГОРНИЦЬКИЙ.

Твоя-не твоя війна

Гурт «Океан Ельзи» презентував на *Youtube* (офіційний канал «ОЕ»), а також на кількох вітчизняних телеканалах біло-чорний кліп на пісню «Не твоя війна». Автор та продюсер – лідер «океанів» Святослав Вакарчук. Режисер кліпу – знаний британець Говард Грінхол (зокрема працював із Джорджем Майклом, Стінгом).

Пісня, що останнім часом розриває радіоефір, вірізається у свідомість жорстким, риторичним рефреном: «Скільки ще забере вона / Твоїх дітей, не твоя війна?» А відеOVERSIA потрібна для того, аби виїняти приховані змісти на поверхню елементарного сприйняття. Бо ж можна було би вбачати в пісні черговий пацифістський твір, яких у рокерів усіх часів і народів завжди було повно. А нині – й поготів. Однак і Вакарчук, і Грінхол наполягають на своєрідному тлумаченні теми. У кліпі немає танків, гармат, розтерзаних тіл та решти жажливі війни – лишень символи. А ще – 400 фанів гурту з усіх куточків країни.

Святослав Вакарчук змушує слухача-глядача поглянути на проблему під дещо іншим кутом. Світова мережа поширила коментар співака стосовно нової роботи. Вакарчук загострює увагу на тому, що українцям століттями нав'язували ззовні

думки, ідеї, війни: «Головна битва – всередині кожного з нас, всередині нашого суспільства. «Твоя війна» – це боротьба з власними комплексами, страхами щось змінити, вплинути на те, що відбувається навколо тебе, не звинувачувати «десь і когось», а брати ситуацію в свої ру-

ки». Ілюструє споконвічну пасивність здоровезна монета – головний символ кліпу й водночас заклик до дій. Отже, не варто чекати, яким боком ляже монета: «злим» чи «добрим». Приборкання та перетворення чорно-білої реальності – справа, що під силу кожному.

Ніла ІВАНЕНКО.

